

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București 10.12.2010
Nr. L 695

Domnului

Senator TONI GREBLĂ

**PREȘEDINTELE COMISIEI JURIDICE DE NUMIRI, DISCIPLINĂ,
IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI**

În temeiul articolului 105 din Regulamentul Senatului, în ședința din 8 decembrie 2010, plenul Senatului a hotărât trimiterea, spre reexaminare, a *propunerii legislative privind declararea zilei de 9 martie (Ziua Pomenirii Sfinților Mucenici) – Ziua deținuților Politici Anticomuniști (L.695)*, în vederea întocmirii *raportului suplimentar*.

În acest sens, vă anexăm extras din stenograma ședinței Senatului din data de 8 decembrie 2010.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Mircea Geoană

*Stenogramă - 4675
- intrinsecare la comisie.*

E X T R A S

din stenograma ședinței Senatului

din 8 decembrie 2010

*

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Trecem la punctul 18 din ordinea de zi, Propunerea legislativă privind declararea zilei de 9 martie (Ziua Pomenirii Sfinților Mucenici) – Ziua Deținuților Politici Anticomuniști.

Domnul senator Hașotti, inițiatorul, va susține textul acestei propuneri legislative de la microfonul 2.

Domnul Puiu Hașotti:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi, sunt de acord cu raportul comisiei și cu punctul de vedere al Guvernului.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Vă mulțumesc. Punctul de vedere al Guvernului. Domnul vicepreședinte Mihail Neamțu. Microfonul 8.

Domnul Mihail Neamțu – director științific în Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc:

Vă mulțumesc, domnule președinte. Punctul de vedere al Guvernului este următorul: salutăm pe de o parte preocuparea

Parlamentului pentru promovarea unei culturi a memoriei care să fie destinată și tinerelor generații – iată, avem aici tineri care ne ascultă – preocupați de suferința multor oameni sub totalitarism.

Pe de altă parte, credem că această propunere a domnului Hașotti este restrictivă fiindcă se referă doar la deținuții politici. În perioada celor 50 de ani de dictatură au suferit mult mai mulți oameni, de aceea noi am propus o Zi Națională comemorativă a tuturor victimelor regimului comunist în România.

Ea ar putea fi 21 decembrie. De asemenea, am propus o Zi Națională a Memoriei Victimelor Fascismului și Comunismului, 23 august. Acest lucru nu are nimic de-a face cu 23 august 1944, ci cu 23 august 1939, Pactul Ribbentrop-Molotov, care a sfâșiat Europa și care a condus, practic, la anexarea Basarabiei de către regimul sovietic. Este începutul suferinței poporului român sub comunism.

Prin urmare, propunem o perspectivă lărgită și inclusivă care să nu segmenteze categoriile de victime.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Vă mulțumesc.

Domnul Mihail Neamțu:

Pe scurt, respingem propunerea domnului senator Hașotti.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Punctul de vedere al Guvernului a fost exprimat. Domnule președinte Greblă.

Domnul Toni Greblă:

Stimați colegi, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări vă propune un raport de respingere al propunerii

legislative. Legea are caracter de lege ordinară. Senatul este primă Cameră sesizată.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Vă mulțumesc. Intervenții? Domnul senator Severin, microfonul 3.

Domnul Georgică Severin:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Nu intenționez să intervin, dar am văzut că reprezentantul Guvernului a simțit nevoia să facă o precizare: când a spus 23 august nu ne referim la 23 august 1944. Dacă vă deranjează faptul că la 23 august 1944 România s-a aliat cu Națiunile Unite și a intrat în războiul împotriva Germaniei fasciste, pe mine nu mă deranjează.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Vă mulțumesc. Domnul senator Diaconu, microfonul 2.

Domnul Mircea Diaconu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Cu ani în urmă, existau în București o serie de clădiri care se numeau muzee și care erau, de fapt, case particulare a unor donatori către statul român. Ei, la un moment dat s-a luat o hotărâre colectivă, penibilă, denigratoare, care s-a numit adunarea lor în ceea ce astăzi se numește Muzeul Colecțiilor. Cea mai mare parte dintre ele se află în subsoluri, neîntreținute, neexpuse.

Gândirea asta colectivă, la grămadă, mă deranjează indiferent în ce secol ar veni ea. Vă mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Vă mulțumesc. Domnul senator Hașotti, microfonul 2.

Domnul Puiu Hașotti:

Vă mulțumesc, domnule președinte. Stimați colegi, eu am fost de acord cu punctul de vedere al Guvernului dintr-un singur motiv, și anume că, într-adevăr, este acolo o prevedere care contrazice pe undeva textul Constituției.

Dar punctul de vedere al Guvernului în continuare nu este în regulă. Sigur că noi puteam modifica astăzi în plen, trebuia să solicităm un vot de amendamente în plen... erau lucrurile mai complicate. Voi reflecta asupra revenirii la această chestiune, însă nu sunt de acord cu poziția Guvernului când uniformizează suferința tuturor românilor în perioada 1944... nu 1939. Lăsați la o parte Pactul Ribbentrop-Molotov. 23 august 1944 putem spune că este începutul sau creează premisele regimului comunist.

Nu sunt de acord că toți cetățenii României au suferit la fel în această perioadă. De aceea m-am gândit separat la o zi pentru deținuții politici, pentru luptătorii anticomuniști, da? Într-un fel a suferit – nu știu! – un secretar sau un cetățean obișnuit și altfel un deținut politic. Ca să fie foarte clare lucrurile.

Prin urmare, Guvernul, din acest punct de vedere, nu are dreptate, când uniformizează suferința tuturor cetățenilor români și sigur că domnul senator Mircea Diaconu, făcând referire la acea colecție a vrut tocmai să sublinieze că nu este în regulă să punem un semn de egalitate între toți cetățenii României. Deținuții politici au fost **deținuți politici și nu mă refer nici măcar la cei strămuțați.**

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Vă mulțumesc. Într-un fel sunt bucuros că la această discuție asistă și un număr important de tineri, de studenți din Târgoviște județul Dâmbovița. Îi salut cu foarte multă prietenie pentru că este bine ca acest tip de răni adânci în istoria noastră să fie cunoscute și respectate.

Domnul senator Varujan Vosganian, microfonul 2... Microfonul central. Am uitat, îmi cer scuze, am făcut o eroare impardonabilă. Îmi cer scuze. (*Râsete, discuții*) microfonul central.

Domnul Varujan Vosganian:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Ceea ce am să spun acum, sper să înlăture rumorile din glasurile dumneavoastră.

Eu cred că ceea ce parcurge societatea românească astăzi nu este atât o criză politică sau economică, ci este o criză de sens. Este vorba de sensul societății românești și sensul se judecă socotind locul de unde vii și proiectul pe care îl ai. Nu vreau să insist asupra proiectului, vom discuta altădată.

În schimb, dacă ar fi să discutăm despre istoria recentă a românilor, veți vedea că noi nu avem curajul să privim în ochi pe morții noștri cei noi, adică cei care au murit în locul nostru pentru ca noi să putem trăi în locul lor. Din acest motiv, neasumându-ne istoria recentă și neîmpăcându-ne cu morții cei noi, sufletul românesc este bântuit de tot felul de neliniști.

Eu aş vrea să întreb această sală, aş vrea să întreb poporul român, câți dintre noi știm numele vreunui tânăr mort în Revoluția din 1989? Câți dintre noi, închizând ochii, pot vizualiza pe Tudor Vladimirescu, pe Gheorghe Doja pe tronul acela de fier încins, pe Decebal tăindu-și beregata înconjurat de soldații romani? Dar câți dintre noi vizualizează chipul vreunui tânăr mort în Revoluție? Câți dintre români știu care este ultimul român care a murit cu arma în mână împotriva Securității? Era un țăran, îl chema Ion Banda, și a murit prin 1963 în Munții Banatului. Nu era nici intelectual, nu era nici ofițer, ci era un țăran. A murit iată la 18 ani după terminarea războiului.

Câți copii învață la școală faptul că România a avut cea mai sângeroasă și cea mai dârză luptă împotriva comunismului? Câți știu de căpitanul Timaru, de frații Paragină? De atâția alți eroi... Nu am reușit Elisabetei Rizea să-i facem un monument în București nici măcar până astăzi. Câți știu că Mircea Vulcănescu dormea pe podeaua de beton pentru ca Iuliu Maniu să doarmă pe el ca pe o saltea, omenească, și să-și mai lungească puțin zilele?

Câți cunosc numele generalilor români care au fost udați cu apă rece și lăsați să înghețe în frig? Câți cunosc, de pildă, faptul că am avut o Ana a lui Manole în zilele noastre? Noi învățăm la școală că Ana a lui Manole a murit din iubire necondiționată, ducând mâncare iubitului ei care era ctitorul, arhitectul, catedralei.

Câți au auzit de Ioana Sălăgean, elevă în clasa a XII-a la Liceul „Iulia Hașdeu”, care a murit împușcată, ducând mâncare iubitului ei care era soldat? De ce copiii nu învață la școală și de

Ioana Sălăgean? Pentru că la Ana lui Manole putem explica sacrificiul prin faptul că prin moartea ei s-a construit o catedrală. Poate că nu știm ce să explicăm prin moartea Ioanei Sălăgean, pentru că prin jertfa ei nu știm exact ce am reușit să construim.

Câți cunosc numele lui Liviu Bobeș, care și-a dat foc pe pârtia de la Poiana Brașov? Există doar un mic monument în curtea capelei de la Poiana Brașov.

În schimb, cehii i-au făcut lui Jan Palah un monument în centrul Pragăi, ba, chiar, au dat și numele unui asteroid, pentru ca toată omenirea să știe cine a fost eroul care și-a dat foc atunci când rușii au invadat Cehoslovacia.

De aceea, opinia mea este că acest proiect, chiar dacă dumneavoastră socotiți astăzi să-l respingeți, urmând avizul guvernamental, nu trebuie totuși dat de o parte cu atâta ușurință.

Câtă vreme noi nu ne asumăm morții cei noi, câtă vreme jertfa lor nu face parte din educația copiilor noștri, câtă vreme nu avem și noi Jean Monnet-ul nostru, ca și francezii, care au făcut din el un erou național și îl sărbătoresc în fiecare an, iar noi nu avem niciun erou al rezistenței anticomuniste, pe care să-l sărbătorim. Noi vom fi neliniștiți în sufletul nostru și vom avea impresia că asta e din cauza votului uninominal sau din cauza Acordului cu Fondul Monetar Internațional, când este, de fapt, din cauză că noi nu ne asumăm istoria noastră, așa cum este ea, și, neștiind exact de unde venim, cine a murit în locul nostru, pentru ca noi să trăim în locul lor și să avem datoria să facem lumea pentru care ei au murit, n-o să știm nici încotro ne îndreptăm.

Mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Mulțumesc, domnule senator, pentru această intervenție.

(Intervenție neinteligibilă din sală)

Inițiatorul vine cu o propunere în fața plenului Senatului și îl invit pe domnul senator Hașotti să facă această propunere.

Microfonul 2.

Domnul Puiu Hașotti:

Mulțumesc.

Dacă nu era colegul nostru, domnul senator Varujan Vosganian, poate nu aș fi venit încă o dată la acest microfon. La multele nume evocate de colegul nostru se pot adăuga încă altele.

Vreau să vă spun că în perioada comunistă s-au făcut aproape 3 milioane de ani de pușcărie. Eu pe aceștia îi vizam în propunerea legislativă, pe cei care au fost deținuți politici anticomuniști.

Faptul că aici, în punctul de vedere al Guvernului, se spune – citez: „În conformitate cu mandatul său, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc militează pentru o zi comemorativă a victimelor regimului comunist”... Victime au fost toți cetățenii României. Repet, deținuții politici au fost alt fel de victime. L-aș adăuga aici pe Gogu Puiu, care, înconjurat de trupele de securitate, și-a pus capăt zilelor, iar soția lui a născut în pușcărie. Sunt foarte multe exemple.

Dar dacă vreți să rezolvăm lucrurile, stimați colegi, putem elimina alin. (1) de la art. 2, care spune că „Parlamentul, Guvernul,

Președintele României, autoritățile administrației publice locale organizează manifestări prilejuite de aceste evenimente”.

Este corectă obiecțiunea după care Președintele României nu poate organiza astfel de evenimente și atunci vă propun nu eliminarea, ci modificarea acestui alineat și scoatem și Parlamentul, și Guvernul. Spunem: „Autoritățile administrației publice centrale și locale pot organiza manifestări prilejuite de aceste evenimente”. Și, cu asta, rezolvăm problema.

(Intervenție neinteligibilă din sală)

Pot organiza, da. Repet, amendamentul în plen – și trebuie să votăm întâi dacă suntem de acord să facem amendamentul în plen – ar suna așa la art. 2 alin. (1): „Autoritățile administrației publice centrale și locale pot organiza manifestări prilejuite de aceste evenimente”. Și rezolvăm obiecțiunea principală, în opinia mea, pe care o are Guvernul.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Da, mi se pare o propunere pe care trebuie s-o evaluăm.

Domnule senator Daea, vă rog, microfonul 4.

Domnul Petre Daea:

Mulțumesc, domnule președinte al Senatului.

Îl prețuiesc pe domnul senator Hașotti și îl asigur de votul meu privind amendamentul pentru plen. De asemenea, am aceeași prețuire pentru domnul senator Varujan Vosganian, dar nu am înțeles legătura între morți și votul uninominal. Aducerea aminte este legată de existența umană. Să nu treceți votul uninominal și la morți.

Vă mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Mulțumesc.

Sunt neliniști și vizavi de votul uninominal, în ultima perioadă, într-adevăr.

Eu, în primul rând, vreau să cer acceptul plenului Senatului pentru a putea proceda la amendarea în plen a textului cu care suntem sesizați și am să vă rog să votați cu privire la acceptarea acestei modalități în plen, după toate argumentele prezentate.

Cu 63 de voturi pentru, 2 voturi împotriva, 2 abțineri, procedura de amendare a fost aprobată.

Supun votului propunerea legislativă, cu modificarea textului de la art. 2 alin. (1)...

(Domnul senator Toni Greblă solicită cuvântul.)

Domnule președinte Greblă, vă rog, microfonul 7.

Domnul Toni Greblă:

Stimați colegi,

Eu, având în vedere precizarea domnului senator Puiu Hașotti din prima intervenție, nu am simțit nevoia să dezvolt raportul comisiei și, în principiu, sunt de acord cu ce a susținut în cea de-a doua intervenție, dar având în vedere că există și alte deficiențe, care țin mai mult de redactare - este introdusă acolo și o zi cu semnificație religioasă, care nu are ce căuta într-un text de lege - având în vedere că această propunere legislativă se adoptă în cursul lunii februarie anul viitor, v-aș sugera... în primul rând, domnului

senator Hașotti să fie de acord cu retrimiteră la comisie, să o punem de acord pe un text bun și să o votăm într-un consens.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Dacă și inițiatorul consideră că această propunere este justă, supun votului retrimiteră la comisie, cu rugămintea ca în interval de o săptămână să reveniți în plen cu un raport și sunt convins că această soluție este una favorabilă.

Vă rog să votați retrimiteră la comisie, termen o săptămână pentru revenirea în plen cu un raport suplimentar din partea Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări.

Mulțumim și reprezentantului Guvernului.

Cu 64 de voturi pentru, niciun vot împotrivă, o abținere, propunerea de retrimiteră la comisie a fost aprobată.